

Міжнародна обласна бібліотека ім. М. Ч. Крушельницької
Ім. Ж

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

П'ятниця, 10 травня 1985 року

№ 57 (3564).

Ціна 2 коп.

Велич народного подвигу

УРОЧИСТІ ЗБОРИ
В КРЕМЛІВСЬКОМУ ПАЛАЦІ З'ЇЗДІВ

Повік слави ратний і трудовий подвиг радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Згуртовані воедино партією Леніна, сини і дочки всіх народів нашої неослабної Батьківщини відстояли в найзапеклішій битві честь і свободу своєї соціалістичної Вітчизни, врятували людство від фашистського рабства.

Думки і сподівання радянських людей, трудящих усієї землі звернуті тепер до серця Країни Рад — Москви. У дні святкування 40-річчя Великої Перемоги її голос знову звучить могутнім заклик до миру.

Народи нашої країни завоювали його ціною великих жертв. Ніхто не забутий, ніщо не забуте. В суверенних битвах війни армії і флоту, білці народного ополчення, партизани і підпільники заступили шлях ворожим полчищам. Самовіддано кували грізну зброю, забезпечували фронт усім необхідним, трудівники тилу. Завоювавши перемогу, радянські люди підняли з руїн тисячі міст і сіл, зробивши нашу Батьківщину такою, якою ми бачимо її тепер, — квітучою, могутньою, спрямованою в майбутнє.

Цей впевнений рух уперед — результат творчої енергії мільйонів громадян нашої країни — робітників, колгоспників, інтелігенції. Готуючись гідно зустріти XXVII з'їзд КПРС, вони сповнені рішучості працювати краще, ніж учора, добитися більшого в усіх сферах виробництва, науки, культури, підвищити темпи соціально-економічного розвитку нашого суспільства, рішуче усунути все, що заважає цьому.

Весняний вітер розвіває прапори СРСР, союзних республік перед Кремлівським Палацом з'їздів. 8 травня сюди зібралися Герої Радянського Союзу і Герої Соціалістичної Праці, повні кавалери ордена Слави і ордена Трудової Слави, які приїхали на торжество з усіх братніх республік, представники трудящих столиці і Підмосков'я, воїни Радянських Збройних Сил.

Палац — в урочистому вбранні. Над сценою, в центрі якої скульптурний портрет В. І. Леніна, — цифри «1945» і «1985». У фойє — прапори частин і підприємств, які відзначились у сувору годину, штандарти зведених полків фронтів — учасників параду Перемоги на Красній площі.

В залі — прибулі в СРСР на святкування 40-річчя Перемоги партійно-урядові делегації соціалістичних країн, представники комуністичних і робітничих партій, партійно-урядові делегації країн, які визволилися, представники соціалістичних, соціал-демократичних та інших партій, державні діячі, представники міжнародних демократичних і зарубіжних громадських організацій, іноземні ветерани війни. Присутні глави дипломатичних представництв, акредитовані в Радянському Союзі, радянські та іноземні журналісти.

Бурхливими, тривалими оплесками зустріли присутні товаришів М. С. Горбачова, Г. А. Алієва, В. І. Воронікова, В. В. Гришина, А. А. Громика, Є. К. Лигачова, Г. В. Романова, М. С. Соломєнєва, М. О. Тихонова, В. М. Чебрикова, В. В. Кузнецова, Б. М. Пономарьова.

(Закінчення на 2-й стор.)

Перемога! Усі нескінченно довгі 1418 днів і ночей війни наш народ боровся і вірив: вона прийде! Уже в перший день війни з радянської столиці на весь світ прозвучали слова, що їх народ-борець повторював, як присягу: «Наша справа справедлива, ворога буде розбито. Перемога буде за нами».

І перемога прийшла. Розгромивши гітлерівський фашизм, радянський народ і його Збройні Сили під керівництвом партії не тільки відстояли свободу і незалежність соціалістичної Батьківщини, захистили справу Жовтня, а й принесли визволення народам Європи, врятували світову цивілізацію.

40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні був присвячений парад, який відбувся 9 травня в Москві.

На Красній площі замерли чіткі квадрати парадних колон військ. Є високий символ у тому, що в одну строю з молодим поколінням захисників Батьківщини стоять ті, хто завоював Перемогу. Ветеранам називаємо ми їх сьогодні. Ці люди відстояли країну в битві, тяжкою за яку історія не знала. А потім їхні руки підняли з руїн усе, що ворог сподівався знищити назавжди. Вони й понині в строю, ці люди з легенд.

Вигуками «Ура!», бурхливими, довго не стихаючими оплесками москвичі й гості столиці вітають керівників Комуністичної партії і Радянської держави. На центральній трибуні Мавзолею — товаришів М. С. Горбачова, Г. А. Алієва, В. І. Воронікова, В. В. Гришина, А. А. Громика, Є. К. Лигачова, Г. В. Романова, М. С. Соломєнєва, М. О. Тихонова, В. М. Чебрикова, П. Н. Демичева, В. В. Кузнецова, Б. М. Пономарьова, М. В. Зимінін, В. П. Ніконов, К. В. Русаков.

Кремлівські куранти, які немовби зберігають під своїм циферблатом спресовані сторінки історії, ронять у лунку весняну тишу десятки ударів.

Після об'їзду строю капітат у членів Політбюро ЦК КПРС, міністр оборони СРСР Маршал Радянського Союзу С. Л. Соколов, який приймає парад, піднімається на трибуну Мавзолею і виголошує промову.

ПОДВИГ В ІМ'Я МИРУ

ПАРАД У МОСКВІ НА ЧЕСТЬ 40-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

Від імені і за дорученням ЦК КПРС, Президії Верховної Ради СРСР і Радянського уряду він поздоровив воїнів, вестеранів фронту і тилу, всіх трудящих Радянського Союзу, зарубіжних гостей з 40-річчям Перемоги. Радянські воїни, підкреслив міністр, тісно згуртовані навколо Комуністичної партії і її лідерів, вірні героїчним традиціям, напруженою ратною працею зміцнюють бойову готовність частин і колабів, завжди готові гідно виконати свій патріотичний і інтернаціональний обов'язок.

Над площею прокочується триразове «Ура!». Звучить Гімн Радянського Союзу. В його величчю мелодію влітають залпи артилерійського салюту.

Вони — наче набат пам'яті, який повертає нас у той незабутній травневий день 45-го, коли країна дізналася про Перемогу. Власне, то був не день, а ніч. Порадіше з вечора 8 травня було оголошено, що передачі триватимуть до пів на четверту ранку, і вся країна припала до тарілок радіодинаміків — певід'ємної деталі воєнного побуту. На годиннику Спаської башти було 2.10, коли в нічний ефір полетіла радісна звістка — Німеччина капітулювала...

Указ Президії Верховної Ради СРСР про оголошення 9 травня «Днем весна. родного торжества» був надрукований у ранкових випусках, але сили він набрав ще до того, як був опублікований: всенародне торжество почалося тієї ж ночі. Тисячі людей, не змовляючись, ринули на Красну площу, до Ленінського Мавзолею. Минула тільки година після звітки, переданої по радіо, а Москва вся була у святкових прапорах. Люди обіймалися, цілувалися. У ті години не було незнайомих.

А увечері 9-го Москва від імені Батьківщини салютувала доблесним військам СРСР Маршал Радянського Союзу С. Л. Соколов, який приймає парад, піднімається на трибуну Мавзолею і виголошує промову.

цятма артилерійськими залпами з тисячі гармат...

Але повернемося в день сьогоднішній. Шквал оплесків: зустрічає Красна площа Прапор Перемоги, який несе двічі Герой Радянського Союзу Маршал авіації М. М. Скоморохов. У війну він був льотчиком-винишувачем.

З особливим хвилюванням проводить поглядом Червоноий прапор людини, ім'я якої відоме кожному — М. В. Кантарія.

— Військова рада 3-ї ударної армії, яка наступала на столицю гітлерівської рейху, затвердила дев'ять прапорів для встановлення над рейхстагом — за кількістю дивізій, — згадує Мелітон Варламович. — На древко нашого прапора було нанесено п'ятий порядковий номер, але дійти нам вдалося першим.

Оберігаючи прапор більше, ніж себе, штурмували Михайло Єгоров і Мелітон Кантарія найважчу і найголовнішу за всю війну висоту. І ось вони на куполі рейхстагу. Травневий вітер розгорнув прапор, і він кумачем запалхотів над Берліном. Ворог відкрив шалений вогонь. Про Прапор Перемоги можна сказати, як про солдата: сім кульових поранень...

Трибуни вітають тих, хто вкрив себе в роки Великої Вітчизняної немеркнучою славою: на площі — колона Героїв Радянського Союзу. В одній шерензі йдуть генерали і сержанти, рядові і маршали. Сьогодні у них одне звання: вестерани. Самовіддано й чесно виконували білці свою ратну роботу. Подвигом назвали її не вони — Батьківщина. Більш як 11 600 чоловік були удостоєні в роки війни звання Героя Радянського Союзу.

Давайте уважніше вдивимося в людину, на грудях якої поруч із Золотою Зіркою за ратні заслуги сяє Зірка Героя Соціалістичної Праці. При визволенні Угорщини водій самохідної артилерійської установи В. І. Головченко, весь зраблений, один кілька годин

тримав протитанкову оборону. А після Перемоги, повернувшись у рідну Тамань, сів за штурвал комбайна. Пізніше, ставши директором нового виноградарського радгоспу «Азовський», Василь Іванович на своїй страх і ризик зорав заросле бур'яном, начинене смертю міліне поле — особисто вів оборону слідом за саперами. Тепер тут вирросло красиве біпокам'яне селище.

Кожна нагорода дорога воїнові, але були серед них ті, що цінніліся фронтовиками по-особливому. До них належав орден Слави — найвищий знак солдатської доблесті.

Знаменно, що нагороду для головного трудівника війни було встановлено в один день з орденем «Перемога», який вручався найвищим воєначальникам. Адже вони тісно зв'язані — відвага солдата і талант полководця.

Більш як один мільйон воїнів одержали за роки війни орден Слави II і III ступеня, близько двох з половиною тисяч стали його повними кавалерами. Право на це звання давали три «Слави», але на грудях В. С. Налдіна, який іде площею в колоні повних кавалерів солдатського ордена, виблискують на оранжево-чорній колоді чотири Зірки. У війну траплялося, що нагороді неспросто було знайти героя на розбитих фронтових дорогах. Так сталося із Василем Савелійовичем. Четвертий — понад «комплект» — орден Слави він одержав через 37 років після війни, а нагороджений ним був, як з'ясувалося, ще в 44-му.

Багато бачила на своєму віку Красна площа, але приймати у себе відразу стільки прославлених героїв їй не доводилося давно. Мабуть, з дня параду Перемоги в 45-му. Для нас це — сторінка історії, для тих, хто тепер вступає на площу, — сторінка біографії.

(Закінчення на 4-й стор.)

Забуття не торкнеться героїв

Такого багатолюдного свята, певно, не пам'ятає Кіровоград. Тисячі й тисячі ніровоградців і гостей міста зібралися того дня на площі Кірова та прилеглих вулицях. Серед них оточені загальною увагою й шаною, заслужені вестерани. Вони всі при своїх бойових нагородах. Урочисті обличчя, святковий настрій... Сороліт, сповнених трудових справ завоювали й прожили ці люди. Чотири десятиліття наш народ не знає війни — завдяки їм, вестеранам, рядовим і командирам війни

(Продовження на 2-й стор.)

ВЕЛИЧ НАРОДНОГО ПОДВИГУ

[Закінчення.
Поч. на 1-й стор.]

С. Л. Соколова, М. В. Зимяніна, В. П. Никонова, К. В. Русакова.

У президії також заступники Голови Ради Міністрів СРСР, керівники ряду міністерств і відомств, визначні воєначальники, ветерани війни і праці.

Тут же — глави делегацій соціалістичних та інших країн.

Урочисті збори, присвячені 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, відкривав член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар Московського міського комітету партії В. В. Гришин.

Звучить Державний Гімн Радянського Союзу.

Під звуки військового маршу в зал ансять Прапор Перемоги, що замайорів чотири десятиріччя тому над повергнутим рейстагом, прапори трьох видів Збройних Сил СРСР. Їх встановлюють на сцені під зображенням ордена «Перемоги». Поруч замерла почесна вахта.

Слово надається Генеральному секретареві Центрального Комітету КПРС М. С. Горбачову. Він виступив з доповіддю «Безсмертний подвиг радянського народу». Доповідь була вислу-

хана з великою увагою і не раз супроводилась тривалими оплесками.

Про героїзм радянських людей у роки війни, само-віддану працю в тилу, ударну роботу в післявоєнні роки говорили у своїх виступах ветерани Великої Вітчизняної війни, механік будівельно-монтажного управління № 4 Мосметробуду Герой Радянського Союзу О. С. Морухов, учасник партизанського руху в Білорусії, завідувач лабораторією Інституту торфу Академії наук республіки Герой Радянського Союзу Ф. О. Малишев, ветеран праці воєнних років, слюсар Пермського машинобудівного заводу імені В. І. Леніна Герой Соціалістичної Праці А. І. Мишланов, президент Академії наук СРСР тричі Герой Соціалістичної Праці А. П. Александров, голова колгоспу «Більшовик» Житомирської області Герой Соціалістичної Праці Л. А. Любченко.

Промовці відзначали величезне політичне і трудове піднесення, з яким готувалася наша країна до свого свята. Мільйони трудящих брали участь в патріотичному русі «40-річчю Великої Перемоги — 40 ударних трудових тижнів», у комуністичному суботнику, присвяченому знаменній даті.

Здійснюючи рішення безрезного і квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС, трудящі країни розгорнули соціалістичне змагання за успішне виконання п'ятирічки, гідну зустріч XXVII з'їзду КПРС. Радянські люди цілком схвалюють і підтримують послідовний курс КПРС, спрямований на прискорення соціально-економічного розвитку країни, удосконалення усіх сторін життя суспільства.

Червоною ниткою у зиступах проходила думка про те, що ленінська внутрішня і зовнішня політика КПРС і Радянської держави близька й зрозуміла кожній радянській людині. З глибокою вдячністю сприйняв наш народ зусилля партії, її Центрального Комітету, спрямовані на зміцнення економічної та оборонної могутності Батьківщини, гарантування миру та безпеки.

На урочистих зборах виступив член Президії, секретар ЦК Компартії Чехословаччини Мілош Якеш. Від імені делегації братніх соціалістичних країн він сердечно подякував Центральному Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Раді Міністрів СРСР за запрошення взяти участь у торжествах з нагоди 40-річчя історичної Перемоги Радянського Союзу над гіт-

лівським фашизмом. Промовець підкреслює, що його розгром ліквідував смертельну небезпеку, що загрожувала всьому людству, що в найскладніших випробуваннях СРСР довів безмежну політичну, військову й моральну силу першої соціалістичної держави, народженої Великою Жовтневою соціалістичною революцією, ідеали якої радянський народ втілює у життя.

Учасників урочистих зборів вітали представники Радянських Збройних Сил. Привітання оголосив командир гаурдійського мотострілецького полку підполковник А. Н. Столяров.

Велике і почесне завдання, яке партія і народ поклали на Збройні Сили, — як знищити око берегти плоди Великої Перемоги, охороняти мирну працю радянських людей та безпеку соціалістичної Батьківщини, говориться у привітанні. І радянські воїни — від солдата до маршала — глибоко усвідомлюють свою високу відповідальність перед народом за виконання цього священного обов'язку.

На зміну ветеранам прийшли нові покоління радянських воїнів. Але непорушною для них була і залишається вірність ленінському заповітові — вчитись вій-

ськовій справі по-справжньому, наполегливо оволодіти військовою майстерністю. Вони свято шанують, дбайливо зберігають і примножують славні бойові традиції армії і флоту. Їх, як і акритих сиваною ветеранів, відзначають глибока ідейна переконаність, вірність Комуністичній партії, безмежна відданість своєму народові, стійкість і мужність, патріотизм та інтернаціоналізм.

Пам'ятаючи про те, якою ціною дісталися нашому народові його сабода і незалежність, воїни добре розуміють: чим вищою буде готовність зирвати будь-які агресивні наміри імперіалізму, тим менша імовірність того, що він наважиться на ядерну авантюру, тим надійніше буде безпека Радянської держави.

Наче сам радісний і світлий травневий день запознив зал Палацу: під його склепіння вливається молодість країни. Учасників урочистих зборів прийшли привітати представники радянської молоді.

У національних костюмах народів нашої Батьківщини, у робочих блузах, формі студентських будзагонів, учні ПТУ прийшли у Кремль вірні спадкоємці славних боївих і трудових традицій

радянського народу, ті, кому продовжувати справу старших поколінь, будувати світле комуністичне завтра, надійно охороняти священні рубежі Вітчизни, боротися за торжество справи миру.

До трибуни підходять молоді робітники, механізатори радгоспу, студентка. Їхні голоси з хвилюванням слухають учасники урочистих зборів, до яких звертаються вони з привітанням радянської молоді. У ньому підкреслюється, що безприкладні подвиги радянських людей у роки Великої Вітчизняної війни, беззавітна відданість соціалістичній Вітчизні, справі ленінської партії незмінно є високим прикладом для кожного нового покоління, кличуть до дальших успіхів у комуністичному творенні.

Комсомол, радянська молоддь безроздільно підтримують ленінську внутрішню і зовнішню політику Комуністичної партії і Радянської держави.

На кілька хвилин зал заповнюють наймолодші учасники урочистих зборів — піонери, жовтенята. Вони вручають весняні квіти членам президії урочистих зборів, ветеранам війни і праці.

З великим піднесенням учасники урочистих зборів приймають вітальний лист Центральному Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Раді Міністрів СРСР.

(ТАРС).

Увічнюючи подвиг воїнів-визволителів

40-річчя Великої Перемоги урочисто відзначено в усіх містах і селах ордену Пошани Кіровоградщини. Велике театралізоване епопеїчне свято відбулося на новобудованому стадіоні м. Долинянської. Поклавши гірлянди Слави біля пам'ятників загиблим воїнам-землякам, випускникам району від імені ко-фашистських загартників, сюди прийшли ко-лосні фронтовики, учасники Вахти пам'яті — Вахти миру. Молоді впробішники з колективів, які захищали в своїй бригаді, ланки, інші впробішники під-розділи героїв, склали рапорт про здобутки в праці, про участь у поході «Силами слави батьків».

Бататолюдий мітинг відбувся в селі Рівному Новоукраїнського району, де на приміщенні школи № 3 було відкрито меморіальну дошку на честь Героя Радянського Союзу І. І. Куяки, який відзначився під час форсування Дніпра у вересні 1943 року. В Бобринці на стіні СШ № 1 встановлено меморіальну дошку на честь радянського державного і партійного діяча Л. Р. Корнієнко, який був головою Раднаркомів УРСР з 1939 по 1944 рр. В селі Новолавинці Кіровоградського району встановлено обеліск на честь Героя Радянського Союзу сержанта артилериста Д. П. Поліщукіна. На честь партизанів - підпільників меморіальні дошки підкріто в Знам'янці, Олександрівці, Олександрії.

У багатьох населених пунктах області, в школах, будинках культури відкриті музеї бойової Слави, музейні кімнати, в парках і скверах, де молоді, скарби алеї Пам'яті, встановлені галереї Слави з портретами героїв-земляків, воїнів-визволителів нашого краю.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

Наш кор.

Забуття не торкнеться героїв

[Закінчення.
Поч. на 1-й стор.]

У такий день важко мовчати, не можна, щоб не поділитись своєю радістю з тим, хто поряд, хто зрозуміє її і розділить.

— Ну, як настрій? — долинає до мене жартівливе запитання. Це люди, чий груди прикрашають численні нагороди — свідки минулих боїв і перемог, розмовляють між собою.

— Як при взятті Відня! — відповідає у тому ж тоні М. М. Соловйов, колишній командир БТР. Відень він брав у 1945-му. Нині працює інструктором в обкомі ДТСААФ, має безпосереднє відношення до підготовки молодого покоління Радянських Збройних Сил.

А тоді, при взятті Відня, у Михайла Митрофановича був гарний настрій, тому, що наближався кінець війни, що перемога була не за горами. До речі, за взяття Відня М. М. Соловйов, кавалер багатьох бойових нагород, був удостоєний ордена Слави. Потім ще брав участь в інших боях і зустрічав кінець війни на землі братньої Чехословаччини. Так простий російський хлопець-сиріт став визволителем Європи. Дорогою ціною — ціною власної крові, ціною життя до-

рогих йому людей дісталася Перемога. І тому ветерани говорять на прощання:

— Бажаю читачам газети, всім кіровоградцям, всьому нашому народові мирного життя.

Під бадьорі звуки військового духового оркестру колона рушає містом до військово-меморіального кладовища. Попереду несуть пам'ятні прапори. Йде святкова колона ветеранів. Її зустрічають кіровоградці, які стоять вздовж вулиці, квітами, оплесками, вітаннями... Слідом за ветеранами кронується воїни місцевого гарнізону, курсанти вищого льотного училища цивільної авіації, представники громадськості міста.

Із короткої розмови зі старшою медсестрою міської лікарні № 2 В. К. КОЛЕСНИК:

КОР.: Валентина Кирилівно, ви плачете...

В. К. КОЛЕСНИК: Я плачу тому, що у вісімнадцять років пішла на фронт, пройшла всю війну, бачила багато горя, якого завдали фашисти нашому народові, всім народам Європи. Я плачу за бойовими товаришами, які впали на полі бою, яких мені, медсестрі, не вдалося врятувати на полях Молдавії й України, на підступах до Кавказу, під Кенігсбергом і під час боїв за Берлін... Це танки і сльози радості, хороші сльози — бо живе наш народ мирно стільки років, бо ми міцні й сильні, і ніякому ворогові нас не здолать...

На грудях у В. К. Колесник — орден Червоної Зірки, медаль «За бойові заслуги», інші бойові нагороди. Тоді, коли Батьківщина нагородила її, вона була зовсім юною дівчиною. Вона була однією з сотень тисяч радянських юнаків та дівчат, які безстрашно стали на захист соціалістичної Вітчизни. Вона — одна із поколінь переможців.

І ось колона вступає до військового меморіального кладовища. Урочисто застиг почесний наразу колона пам'ятника Невідомому солдатові. Майорлять на легенькому теплом вітрі прапори. Шелестить на деревах молоде листя. А ген там далі, за парком, буйно цвітуть білім цвітотом сади. Як і тоді, в сорон'ятому... Як цвітнуть

завжди, доти не буде на світі війни.

Члени бюро обкому Компартії України, виконкому обласної Ради народних депутатів поклали квіти до пам'ятника В. І. Леніну в міському парку імені В. І. Леніна, до обеліска Слави героям громадянської та Великої Вітчизняної воєни. Разом з ними були гості з братньої Болгарії — члени делегації Толбухінського округу НРБ, яку очолює секретар окружного Болгарського Комуністичної партії Петер Ніков. Згодом всі вони взяли участь в урочистостях в парку Перемоги.

Тисячі кіровоградців прийшло того дня на військово-меморіальне кладовище, щоб бути присутніми при закладенні Вічного вогню біля обеліска матері Вітчизни.

У руках у кожного — квіти, квіти... А на руках у сивобородого ветерана, якого оточила молодь, їх стільки, що й не вмістяться, і ветеран щедро роздає червоні тюльпани людям, що проходять поруч. Але квітів не меншає, бо кіровоградці дарують йому все нові й нові букети...

СЛАВІ НЕМАЄ КІНЦЯ

ТРИНАДЦЯТЯ година дня. На стадіоні спортклубу «Зірка» масо знамен. Тут починається велике театралізоване спортивне свято, присвячене 40-річчю Перемоги. Диктор зачитує заповітні лєнінські слова: «Ніколи не переможуть того народу, в якому робітники і селяни в більшості своїй узяли, відчули і побачили, що вони відстоюють свою, Радянську владу — владу трудящих...»

Назколо футбольного поля проїжджають учасники автомоторобігу місцями героїчних битв Радянської Армії в роки Великої Вітчизняної. В руках спортсменів прапори Країни Рад і союзних республік. На спортивній арені з'являються колишні фронтовики. Вони проносять полотнища з написами: «Ми — із сорок першого», «Ми відстоїли Москву», «Ми визволяли Україну», «Ми визволяли народи Європи», «Ми штурмували Берлін». Над стадіоном лунає здравниця на честь воїнів-переможців. Гордісні закличні слова:

— Фронтовики, носіть ордени,

Іх дано Вам за Перемогу...

Идуть фронтовики. Серед них учасник оборони Москви І. Х. Дерев'яко, І. І. Семіченко, який форсував Дніпро, учасник боїв за Україну І. О. Мухамедов, відважний льотчик М. В. Карпов, котрий штурмував Берлін...

Радісні, щасливі діти, зучки і правнуки ветеранів біжать їм назустріч, зручають травневі квіти.

Колонна фронтовиків шикуються біля центральної трибуни. Іх, переможців, усіх тих, хто зібрався на стадіоні, вітає з святом голова Кіровоградського міськеквиконкому К. М. Черевко. Він говорить про вікопомний подвиг радянського воїна-визволителя, про всенародне трудове піднесення, з яким зустрічають радянські люди свято Перемоги, про високе почуття патріотизму, з яким живе і працює радянська молодь, що прийняла естафету слави своїх батьків і дідів.

Починається театралізована частина свята. На зеленому полі з'являється воїн з прапором. Про нього, прапороносця, який проніс наше непоремне червоне знамено до Берліна, падає, але передавав прапор своїм бойовим побратимам, звучать величальні слова поета. Шикуються підрозділи молодих воїнів. Як тоді, в грізному сорок першому. Стрімка атака. Одна, друга... Тисячі атак було тоді, сорок років тому. Піднімається прапороносець. Веде вперед батальйони. І ось уже він, наш прапор Перемоги, розвівається над куполом рейхстагу.

Лине пісня про знамено, про безсмертя подвигу радянського солдата. Воїни місцевого гарнізону, які виконали фрагмент цієї композиції, крокують зеленим полем стадіону. А їм назустріч,

як і ветеранам — діти. Попереду — прапороносець.

Всенародне торжество — вічна наша країна. Про її велич, про надії, що збулися — пісня. Загаданий ансамбль провідних хорозів колективів міста тисячоглос славить перший день миру:

Засівайся, земле
Щастям і любов'ю...

Але живе пам'ять про полеглих героїв. У кожному селі, в кожному місті стоять обеліски. Идуть сюди матері загиблих солдатів, йдуть їхні сини і внуки... І тут, на стадіоні, з усіх кінців сходяться в центр спортивної арени шеренги юнармійців, які несуть гірлянди Слави. А на протилежній від центральної трибуни стороні, де на живому фоні тільки-но горіло величне слово «Перемога», над шеренгами юнаків і дівчат у національних костюмах високо піднялась постать жінки. Вона вся в червоному, величаво, гордо, то — Батьківщина-мати, яка вічно пам'ятатиме своїх синів, що визволили її від ворога. І назве вона всіх поіменно...

Так, їх називали поіменно — почесних громадян Кіровограда Маршала Радянського Союзу І. С. Конса, генерал - полковника О. І. Родінцева, які вели війська, визволяючи наш край від ворога. Згадали ім'я безстрашного артилериста Б. Г. Габдрахманова, який загинув смертю героя, не давши вийти гітлерівцям на нові позиції. Назвали Героя Радянського Союзу партизанського командира О. С. Єгорова, Героя Радянського Союзу моряка-чорноморця Г. О. Куроп'ятникова, ім'я якого тепер носить один із сторожових кораблів Чорноморського Флоту.

І знову заклично звучать слова поета:

— Помніте!

Через віка,
через года, —

помніте!

О тех,
кто уже не придет никогда, —

помніте!

На стадіоні з'являється автомашина, на якій встановлена велика гільза з Вічним вогнем. До неї несуть гірлянди Слави юнармійці. А жінка в червоному, як мати тоді, в сорок п'ятому, виголошує:

— Гей, повертайтесь скоріш із походу,

Будимо жити чесно і просто,

Так, щоб прожити за себе й за нас...

На високому помості, що підняли дужі руки комсомольців, — моряк, танкіст, піхотинець, льотчик. А поруч з ними жінка в червоному. Знову звучить її наказ:

— Люди! Убийте війну!

Між шеренгами прапороносців, дізчат з колоном-квітом, між рядами спортсменів звелися постаті вихованців Ленінського комсомолу. Звучать їх монолози:

— Я — Гастелло. Я — промінь того факела, який світить до кінця...

— Я — Юрій Смирнов! Я лише хаїлина Перемоги, а скільки у нас було тих хвилин!

— Я — Олег Кошовий...

— Я — Зоя Космодем'янська...

Перед трибунами юнаки в робочих блузах. Вони звертаються до колишніх фронтовиків, говорячи про те, що їх подвиг тепер у наших думках і ділах, у піснях наших. Звучать нові мелодії — урочисті й закличні, тривожні, сумні і радісні. З показовими вправами виступають юні гімнасти, воїни - спортсмени, які повсякчас підвищують свою бойову готовність, ставши на варті Батьківщини. А на живому фоні трибуни спалахують нові величаві слова — «Мир», «Праця». Учасники свята вітають ветеранів, які разом з своїми синами стали на Вахту пам'яті — Вахту миру. Вони проходять повз центральну трибуну. На їх грудях ордени за доблесну працю поруч з бойовими нагородами.

І ще одне яскраве видовище. Сотні юнок, тримаючи в руках золоті колоски, проходять полем стадіону. Ніби роблячи новий засів, ніби квітчаючи опозлену землю щедрим колосом.

— Ваше поле — символ труда і миру! — промовисто звучать слова диктора.

І раптом стихли пісні про пшеничне поле і руки хліборобські, про велич подвигу тих, хто підняв наші міста і села з руїн. Там біля трибун замовкли хори, стали в чітку шеренгу танцюристи і горністи, барабанщики. А тут, в центрі поля, з'явився маленький хлопчик:

— Егей, дідусі мої! Звуть мене Іван Петрович Середа. Хто знає мого рідного дідуса, ім'я якого мені дали. Йому було двадцять п'ять. І більше вже ніколи не буде. Скажіть, ви не чули, ви не бачили мого дідуса!...

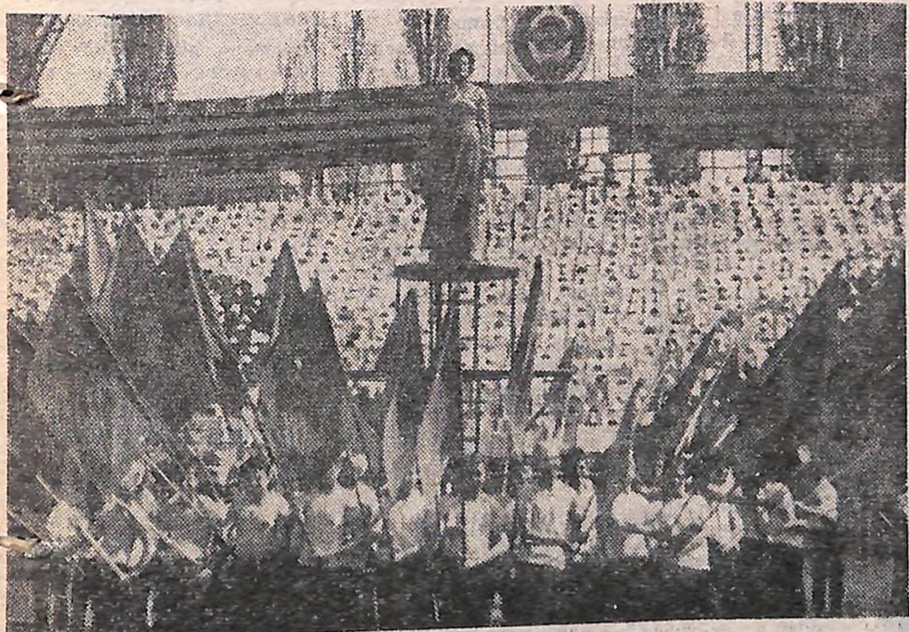
Діти, діти... Вони заповнюють весь стадіон. З прапорами і блакитними парасольками, з стрічками і букетами квітів. Над їх головами здіймається велетенське полотнище — як купол планети. На полотні — голуб миру. Щасливі, радісні внуки наших дорогих фронтовиків. Як і маленький Іванко Середа. Їм подарували цей щасливий день солдати, котрі переможно пройшли до травня 1945-го.

Звучали пісні «На вулиці миру», «День Перемоги». Крилились прапори військових з'єднань, які визволяли Кіровоград у січні 1944-го. Стадіон вирував. Люди славили солдата-переможця, нашу рідну партію, яка привела наш радянський народ до Великої Перемоги.

М. ШЕВЧУК,

В. ГРИБ [фото].

спецкори «Молодого комунара».

ПОДВИГ В ІМ'Я МИРУ

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

У параді 45-го року разом з радянськими військами взяли участь брати по зброї з Польщі. І знову, як 40 років тому, їде по бруццаті вздовж Кремлівських стін разом з іншими ветеранами Війська Польського З. Хуца, який генерал, голова Ліги оборони країни. 12 жовтня 1943 року він разом із своїми співвітчизниками, пліч-о-пліч з радянськими військами прийняв перший бій під Леніню в Білорусії, потім були Смоленськ, Варшава, Берлін.

— Ніколи не забуду, як народжувалась і зріла наша бойова співдружність, — говорить він. — У першому бою я був на спостережнотому пункті командира радянської батареї, який скомандував: «За візну і незалежну Польщу — вогонь!». Важко передати, що відчули всі ми, польські воїни, почувши ці слова, проп'яні духом інтернаціонального братерства!

У параді Перемоги взяли участь і ветерани Збройних Сил Чехословаччини. В бою біля села Соґолове, під Харковом, звідки почалася слава біографії першого чехословацького армійського корпусу, прийняв бойове «хрещення» Я. Махач. У той час він був солдатом, тепер — генерал.

— Традиції бойового братерства, які зміцнили у спільній боротьбі з фашизмом, покладені в основу Варшавського Договору, строк чинності якого неавтоматично було продовжено, — говорить ветеран. — Гуманізм і благородство є цією нашою оборонною силою. Вірні цілю не загрожують нікому присвячений захисту миру. Історія навчила нас глибоко, поки не знято загрозу міжнародній безпеці, країни — члени Варшавського Договору і далі робитимуть все необхідне, щоб захистити себе від будь-яких посягань.

Ніщо, мабуть, не відображає так яскраво народний характер Великої Вітчизняної, як масові розмах патрістичного руху. Ногі учасників називали виразно й чорно: народні месники. Для боротьби з ними гітлерівське командування змушене було змінити з фронтів кожного десятого солдата. Але це не допомагало: радянська земля залишалася нескореною. Більш як мільйон патріотів воявали в партизанських формуваннях, близько двох мільйонів боролися в підпіллі. І ось воїни пліч-о-пліч в єдиному строю з військами-переможцями — білий фронт за лінійним фронтом.

— Страх був постійним супутником фашистських окупантів, — розповідає колишній командир 1-ї Бобруйської бригади Герой Радянської Союзу В. І. Ливенков. — Ніколи не забуду, який постан перед нами виведений Мінськ. Всі будинки, в яких розмішувалися німці, були густо обплатані колючим дротом. Ось як виходило: фашисти загнали за нього своїх ворогів і жертв і самі ж падали сховавшись за колючими граблями від карі. Не вийшло! Багатьом своїм підручним фюрер обіцяв по 30 гектарів білоруських земель в вічне користування, а задоволюватися їм доведеться зброєю арміями...

На рівних увійшов у воєнний літопис подвиг фронтовиків і трудівників тилу. І тому в парадних колонах по Красній площі йдуть воїни сьогодні у спільному строю.

Меч Перемоги кувала вся країна. Це не метафора — констатація факту.

Наче кадри кінохроніки відтворює марш зведеного полку, який завершує історичну частину параду. У формі солдатів Великої Вітчизняної карбують крок сьогоднішні воїни. На них — каски, плащі-накидки, в руках — безвідомі «ППШ». Ім вперу шинелі батьків: пильно стоять воїни на варті завоювань Жовтня, миру і свободи. Обличчя у воїнів мужні, молоді, як у тих, хто захищав Батьківщину, воляв Європу, як у воїна, що навічно завернув на п'єдесталі у Трептов-парку, пригнісши до бронзових грудей врятовану німечку дівчинку. Такими, не втиснувши постаріти, багато з них помирали. І такими ж повернулися до нас — у своїх синах і внуках.

Зволожуються очі у ветеранів. Таке вже це свято — радісне і скорботне. Свято мужності і пам'яті, незгасної, як вогонь, що палає зовсім близько звідси, на могилі Невідомого солдата. День Перемоги. Свято із сльозами на очах.

Життя 20 мільйонів радянських людей забрала війна. Якби пам'ять кожного з них ми вишанували швидко мовчання, вона тривала б майже сорок років. Зверніть увагу: сорок! Стільки ж, скільки мовчать гармати над нашим домом. Це вони подарували нам мир, і захищати його — наш обов'язок перед полеглими...

Плуть спадкоємці військової слави фронтовиків — представники академії Збройних Сил СРСР. На марші — слухачі військової Академії імені М. В. Фрунзе, одного з центрів радянської військової науки, найстарішої кузні командних кадрів. Золотими літерами вписані в літопис Перемоги імена її вихованців — славної гвардії полководців Великої Вітчизняної Г. К. Жукова, К. К. Рокоссовського, І. С. Конєва, І. Х. Баграмяна, Л. О. Говорова... Йдуть збройні військово-політичної академії імені В. І. Леніна — нащадки червоних комісарів, слухачі інших вищих навчальних закладів Армії і Флоту.

Теплими усмішками зустрічають трибуни появу на площі юних представників армії і флоту — суворовців і нахімовців, вихованців військових училищ Москви, Калініна і Ленінграда. Всіх разом 43-му країна прийняла під свою опіку тисячі хлопчиків, — синів загинувших воїнів, які вирішили за прикладом батьків обрати професію захисника Батьківщини. Завершують урочистий марш вихованці Московського вищого загальної військового командного училища імені Верховної Ради РРФСР — кремлівські курсанти.

І знову в гуркоті моторів виринає в наш день історія. На марші легендарні «тридцятьчотвірки» — найкращі танки другої світової війни, швидкохідні й маневрені САУ-100. Ці грізні бойові машини, створені талантом учених, майстерністю робітників, які щодня

пройшли по площі, грімшли ворога в танковій битві біля Прохоровки, допомагали визволити Європу, штурмували Берлін. Попереду у відкритій машині — один з тих, хто керував цією могутньою сталевією лавиною, — двічі Герой Радянського Союзу генерал армії Д. Д. Лелюшенко.

На трибунах пошвавлення — тягачі вкочують на площу реактивні гвардійські міномети, яким окдний фольклор дав ім'я, що припало з пісні, — «Катюша». Слідом йдуть ствольна артилерія, зенітні гармати. Ворог на собі відчув зростаючу силу шквалу вогню Радянської Армії.

Сьогодні Радянська Армія спроможна обрушити на потенційного агресора, який здумав би посягнути на безпеку Радянської країни та її союзників, незміримо більш могутній і швидкий удар. Це переконливо продемонструвала заключена частина параду, в якій взяла участь сучасна бойова техніка. Партия, народ не шкодує ні асфальту, щоб підтримувати обороноздатність Батьківщини на належному рівні. У нинішній складній міжнародній обстановці це — суворе необхідність.

З війни наша країна виплила з думкою про мир, з твердою волею не допустити повторення трагедії, яку щодня переживало людство. Але у політиків за океаном були інші турботи. Переможний 45-й рік не закінчився. Радіоча Європа закидала квітами солдатів-визволителів з червоними зірками на прощальних пілотах, які поверталися додому. Радянські й американські війська, які зустрілися на Ельбі, ще пам'ятали тепло рук одні одних. А в цей час генерали з комітету начальників штабів США, сп'ялілі від споглядання радіоактивного гриба над Хіросімою, присували до себе «список найважливіших цілей, придатних для стратегічного атомного бомбардування в СРСР». Список був великий — загалом 20 радянських міст. Так, у світі, де ще не розвіявся порохів дим, починали готувати нову війну — ядерну.

З гіркою доводиться визнавати, що політики, які визначають зовнішньополітичний курс Сполучених Штатів, напрохот швидко забули благородний дух співробітництва між нашими країнами, — говорить ветеран зустрічі на Ельбі генерал-майор у відставці А. К. Горлинський, нагороджений у роки війни американським орденом «За видатні заслуги».

Тільки за останні роки Радянський Союз більш як 130 разів вносив конкретні пропозиції, спрямовані на припинення гонки озброєнь, на зменшення міжнародної безпеки, і більш як 130 разів за океаном у відповідь звучало категоричне: «ні!». І все-таки радянські люди — за природою оптимісти. Ми віримо в розум, в добру волю і сподіваємося, що воїни переможуть. Радий був переконатися, що так само вважають мої американські бойові друзі, які через чотирі десятиліття знову з'єднали з нами руки над Ельбою.

А парад тим часом триває. На марші — мотострі-

лецька Таманська дивізія імені М. І. Калініна. У вересні 41-го вона однією з перших була удостоєна звання гвардійської. Плуть бойові машини повітряно-десантних військ. Урочистий марш радянської гвардії продовжує танкова Кантемировська дивізія імені Ю. В. Андропова. На площу вступали артилерія, війська ППО. Далеко навколо розноситься гуркіт важких машин. На тягачах — тактичні і оперативно-тактичні ракети...

— Ракетна зброя радянською змінила уявлення про війну, про її масштаби, по суті, усуваючи таке поняття, як неуразливість, — говорить двічі Герой Радянського Союзу, льотчик-космонавт СРСР генерал-лейтенант авіації Г. Т. Береговий. — Я фронтовик, у роки війни з літака бачив зем-

лю — розбиту, поїчену, затагнуту димом пожеж. Страшно подумати, що стане з нею, якщо здійсниться безумний замір американського президента про «зоряні війни». Перебуваючи в космосі, я особливо гостро розумію: земля — наш спільний дім. Усі ми земляни, а отже — земляки. У нас в космосі теж була своя Ельба — спільний політ експансії «Союзу» і «Аполлона». Хотілося б, щоб розуміння, яким обмінялися радянські й американські космонавти, частіше нагадувало тим, хто бажає не забути: наші країни можуть співробітничати. Це набагато краще від конфронтації...

Урочисто звучить тисячотрубний військовий оркестр. Відходить в історію ще один парад на Красній площі. Парад особливий: його осіння Пропор Перемоги, обналений війською. Присягаючи на вірність цьому прапорі, ми сьогодні мріємо про інші перемоги — на полях мирних битв, за життя, за майбутнє. За світ, в якому не буде ні воєн, ні зброї.

Цього ж дня ЦК КПРС, Президія Верховної Ради СРСР і Рада Міністрів СРСР влаштували в Кремлівському палаці з'їзд прийом з нагоди святкування 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. На прийомі були керівники Комуністичної партії і Радянської держави, ветерани партії, війни і праці, воєначальники, передовики виробництва, діячі науки і культури, а також зарубіжні гості.

На прийомі виступив Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов.

***

У червоному кумачі прапорів, у святковому вбранні — всі міста і села нашої країни. Скрізь 9 травня відбулися урочисті походи, масові мітинги, театралізовані художньо-спортивні вистави, покладення вінків і квітів до пам'ятників радянським воїнам, які віддали життя в боротьбі з гітлерівським фашизмом за свободу і незалежність соціалістичної Вітчизни, за врятування людства від коричневої чуми. Особливо багатолюдно і обшарпану була програма торжеств у Ленінграді, Волгограді, Києві, Мінську, інших містах-героях, які явили світові в роки минулої війни приклад стійкості й мужності в боротьбі з фашистськими варварами.

(ТАРС).

ПАМ'ЯТЬ ЖИВЕ

...Дівчинка зі скорботним лицем і квітами в руках застигла біля обеліска, на якому прізвища, прізвища, прізвища... Назва цієї картини А. Пунгіна «Пам'ять живе» могла б служити і назвою художньої виставки, присвяченої 40-річчю Великої Перемоги, що експонується в Кіровоградському палаці культури імені Компанієць.

Пам'ять про визволення землі нашої живе у портретах героїв, жанрових полотнах і плакатах. Вона живе у виплаканних очах жінки, що досі береже похоронку чи то на чоловіка чи на сина (А. Данилов, «День Перемоги»). У пам'яті народній збе-

реглася спогади не тільки про кров і біль, а й про чуйність, милосердя, боту про поранених воїнів. Ці спогади дісталися вражаюче втілення в картині «Сніжок» (автор В. Переліцай). Пам'ять береже і місця, де колись тривали нескінченні бої, а тепер тягнуться дерева у мирне небо (обознівський краєвиди В. Віптенка). Тема миру знайшла промовисте втілення в картині А. Шаповалова «Сонечко». Замилувана, безтурботна поза хлопчика в оточенні голубів ніби символізує мир, спокій і щастя дитинства, які дісталися нам дорогою ціною і які будуть треба зберегти...

Наш кор.

«Шановна редакція, мені б хотілося дізнатися, які новинки пропонує мода-85, і, зокрема: як пошити парадне плаття; чи модний стиль «кімоно»; чи будуть ще пошити брюки «банан» і бриджі?

В. МАЛЕНКО.

с. Войнівка, Олександрійський район.

лі, призібрані в Джинсові і вельветові брюки з простроченими задніми кишенями вже відійшли. Блузки — з асиметричними застілками, носими, іноді майже горизонтальними.

Довжина тримається на рівні коліна. Для літа мож-

За класичні форми

Мода нинішнього року, як і попереднього, не відмовляється від дещо незвичного «широкоплечого» силуету, що досягається за рахунок спущеної пройми і того ж «кімоно». Однак сміливо можна використувати його лише в діловому одязі; в нарядному безпечніше наближатися до класичних форм, що повторюють природні лінії тіла — підкреслена талія, трохи розширена юбка.

Різнокольорові вставки, що появились в минулі роки, залишаються, але стають дрібнішими і переміщуються з верхньої в нижню частину одягу. У верхній популярні вставки з прозорих тканин у тон, можна з аплікацією. Пояси краще робити з тканини плаття і акцентувати їх штучною квіткою чи брошкою. До речі, брошки, давно забути, нагадують про себе все настійливіше. Наймодніші — з білого металу та синтетичних тканин у вигляді квітів, метеликів, звірят, листочків. Тканини для святкового плаття — батист, трикотаж, шифон, тонкий трикотаж із вкрапленням пуху ангорської кози, крепдешин.

У повсякденному одязі залишаються модними спідниці клітчасті із застроченими складками та однотонні, переважно світ-

на шити плаття й коротші. Брюки прями, «банановий» силует ледь помітний. Модні брюки із застілками, клзпанами та вставками по бокових швах. Бриджі доцільні будуть для турпоходу, пляжу, курорту, морської прогулянки.

Залишаються в моді легкі світлі гольфи, шкарпетки і «плетені» босоніжки, але ремінь на них стає значно менше. Модне взуття із закритою п'ятою і вільними пальцями.

З аксесуарів популярні косинки і шарфики, обкручені високо довшою шию. Вони можуть бути в клітинку, з люрексом. До нарядного плаття спробуйте повісити на шию шарф із такої ж тканини кінцями назад. Шалі пов'язують довільно, але не нахвостують на плечі. Сумки — великі, «пухлякі», з болонією плащової тканини чи брезенту, можна різнокольорові. До нарядного туалету пасують невеличкі шкіряні сумочки в тон одягу.

Наступний номер «Молодого комунара» вийде 14 травня ц. р.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На українському письме.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС, м. Кировоград, зул. Луначарського, 36.

Бк 02328.

Сети 0,5 друк. арк.

Індекс 01103

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2 45 00; відповідального секретаря — 2 46 87; відділу комсомольського життя — 2 46 57; листів і масової роботи — 2 45 36; пропаганди — 2 45 36; учнівської молоді — 2 46 87; військово-патріотичного виховання та спорту фотолaboratorii — 2 45 35; оголошень — 2 56 65; коректорської — 3 61 83; нічної редакції — 3 03 53.

Зам. № 248.

Тираж 80 300

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

Друкарня імені М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.